

nederland

Filmbeelden Benno L. tonen onvermogen instanties

Pedoseksueel filmde heimelijk hulpverleners. Beelden gebruikt in tv-documentaire.

Alwin Kuiken

Hoe ziet het leven van een veroordeelde pedoseksueel eruit als hij na zijn gevangenisstraf terug wil keren in de maatschappij? Daarover was gisteren op drie regionale tv-zenders een documentaire te zien, die voor een groot deel is gefilmd door Benno L., die in 2009 werd veroordeeld voor het plegen van ontucht in een zwemschool in Den Bosch.

De beelden in 'De Benno tapes' zijn gemaakt in de periode na 2013, toen de voorlopige invrijheidsstelling van Benno L. begon. In die periode nam hij heimelijk gesprekken op met gemeentemedewerkers, de reclassering en andere hulpverleners. Honderd uur aan materiaal kwam bij filmmaker Ton van Zantvoort terecht, en uiteindelijk bij TV West, Omroep Brabant en het Limburgse L1.

Vanuit zijn woning filmde L. hoe zich medio vorig jaar in Leiden een woedende mensenmenigte had verzameld, toen zijn verblijfplaats bekend was geworden. Maar het zijn met name de heimelijk gefilmde, geanonimiseerde beelden die een extra dimensie geven aan deze toch al vrij breed uitgemeten zaak.

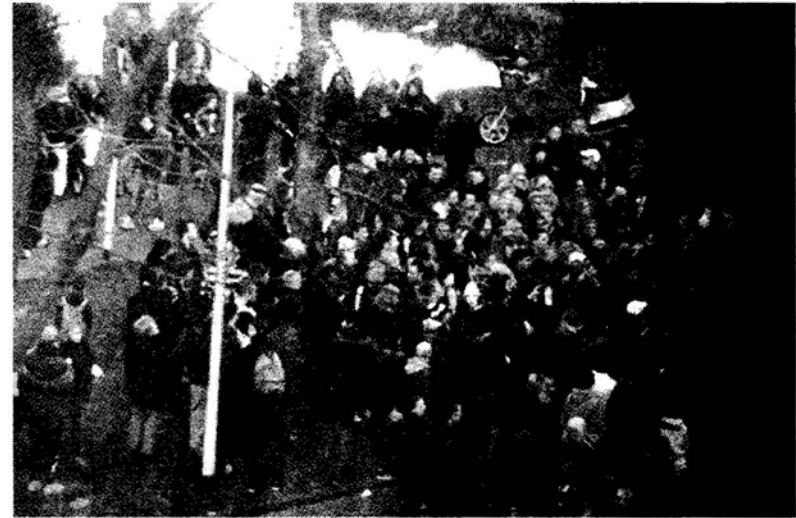
Hoewel de context soms wat ont-

breekt, rijst het beeld van hulpverleners die keer op keer moeite hebben om professionele afstand te bewaren. Wat te doen als hij ineens kinderen tegenkomt, in een bos, bijvoorbeeld? "Jas aan, broek aan, fietsen en wegwezen!", luidt het advies.

En hoe moet hij omgaan met de verplichting om zijn enkelband op te laden, wanneer de reclassering geen woning meer voor hem beschikbaar heeft? "U kunt uw enkelband in elk café opladen", vertelt een reclasseringsmedewerker. De suggestie dat hij zichzelf niet in gevaar wil brengen, wordt terzijde geschoven. Hij mag volgens de (onherkenbaar gemaakte) medewerker "van geluk spreken dat hij niet al gelyncht is". Wanneer het er uiteindelijk op uitdraait dat zijn enkelband een half uur zonder stroom komt te zitten, leidt dit tot drie extra maanden gevangenisstraf.

Ook de therapie die L. moet ondergaan loopt allesbehalve soepel. Wanneer hij om andere behandelaars vraagt, wordt bedreigd de behandeling te staken, met terugkeer naar de gevangenis als resultaat.

Wanneer hij tegenspuutert: "Misschien heb je een wat zachtere behandelaar nodig, die jou in een



Benno L. filmde de woedende massa voor zijn huis in Leiden, vorig jaar.

Hij mag volgens de reclassering van geluk spreken dat hij niet gelyncht is

warm bedje legt en je veel complimentjes geeft."

Volgens Renzo Veenstra, hoofdredacteur van Omroep West laten dergelijke uitspraken goed zien dat de walging voor mensen als L. zo groot is, dat zelfs hulpverleners moeite hebben om die verborgen te houden.

Op de website van Omroep West regeerde het boze reacties. De omroep zou meer oog moeten hebben voor

Kinderrijke buurt

Het huis in Duitsland waar L. onlangs naartoe verhuisde, is gelegen naast een kinderrijke buurt. Zijn huis staat op honderd meter afstand van een kinderdagverblijf en kijkt uit op een wooncomplex met jonge gezinnen, schreef *De Telegraaf* zaterdag. Reclassering Nederland kan er volgens de krant niets aan doen. "In heel veel straten wonen zedendelinquenten, overvallers en verkrachters. Daar verander je niets aan. Zo kunnen we ook niet voorkomen dat pedofielen voor het hek van een speeltuin gaan staan."

de slachtoffers was de portee. Dat zijn omroep een verlengstuk zou zijn van de eenzijdig gefilmde beelden van L. is volgens Veenstra onzin. Hij wijst erop dat de maker maandenlang met hem optrok en de beelden die L. zelf maakte zo heeft gemonteerd dat iedereen zijn eigen mening kan vormen.

Sinds deze maand is Benno L. definitief vrij. Hij woont nu in Duitsland.

nederland

'Harde boodschap soms nodig'

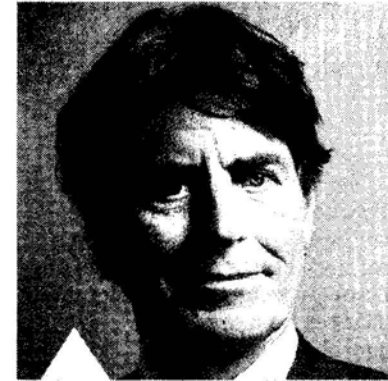
INTERVIEW Directeur weerlegt kritiek van Benno L. op functioneren Reclassering

Meindert van der Kaaij

De grotendeels door de veroordeelde pedoseksueel Benno L. gefilmde documentaire 'De Benno Tapes' vindt Sjeff van Gennip, directeur Reclassering Nederland, 'behoorlijk aangrijpend'. Het laat volgens hem in deze specifieke kwestie heel goed de onmacht en de worsteling zien die veroordeelden en mensen van de reclassering doormaken na een invrijheidsstelling.

De beelden die op drie regionale zenders zijn uitgezonden zijn gemaakt in de periode na 2013 toen Benno L. terug in de samenleving kwam. Heimelijk nam hij gesprekken op met mensen van de gemeente, de reclassering en andere hulpverleners. Ook filmde hij vanuit zijn woonkamer de woedende mensen op straat in Leiden toen zijn woonadres bekend werd.

Opvallend zijn sommige uitspraken van reclasseringsmedewerkers



'Onze taak is om zedendelinquent te confronteren met wat hij heeft gedaan'

Sjeff van Gennip

waaruit niet al te veel begrip blijkt voor de situatie van Benno L. Zo zegt een medewerker koeltjes tegen hem dat hij 'van geluk mag spreken dat hij niet al gelyncht is'. Van Gennip zegt dat hij die uitspraken door een heel andere bril bekijkt, ook doordat hijzelf heel nauw betrokken is geweest bij de zaak rond L.

"Ik weet dat wat we in de documentaire zien niet de hele context is", zegt Van Gennip. "Een van de taken van ons is om veroordeelde zedendelinquenten te confronteren met wat zij hebben gedaan en wat zij daarmee hebben aangericht in de samenleving. Die boodschap kan wel eens hard zijn."

Volgens Van Gennip was Benno L. lang niet altijd een makkelijke man die naar raad wilde luisteren. "Hij kon opstandig zijn. Dan is het nodig dat hij zich realiseert in welke omstandigheden hij verkeert. Er zit dus wel een heel verhaal achter die opmerking."

Vorig jaar moest de reclassering alle zeilen bijzetten toen door een stuk in *NRC Handelsblad* de woonplaats van de zedendelinquent bekend werd. Van Gennip: "We hebben toen veel geïnvesteerd in een goede opvang. We moesten voorkomen dat hij slachtoffer werd van een hetze en dat is uiteindelijk gelukt". Sinds deze maand is L. definitief vrij en woont hij in Duitsland.

Dat zijn medewerkers soms moeite hebben om hun professionele afstand te bewaren en van hun walging blijf geven, ontkent Van Gennip. "Niet dat ik hen ten koste van alles wil verdedigen, maar zij zijn zeer getraind om met zedendelinquenten om te gaan. Ook mensen die buitengewoon ernstige delicten hebben gepleegd benaderen zij met als uitgangspunt dat iedereen een tweede kans verdient. Dat was ook zo met Benno L. Dat heb ik van nabij gevolgd."